

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Придунайська філія

Кафедра економіки та менеджменту .

МАУП

Затверджую:
Директорка ПФ ПрАТ «ВНЗ МАУП»

д.п.н. проф. Тамара ГУМЕННИКОВА
"07" вересня 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
Протокол № 1 від 07 вересня 2023 р.
Завідувач кафедри
К.е.н., доц.

Лілія БОДЕНЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК23 Теорія і організація управління

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Ліганенко Ірина Віталіївна к.е.н., доц. кафедри економіки та менеджменту

Викладач:

Ліганенко Ірина Віталіївна к.е.н., доц. кафедри економіки та менеджменту

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

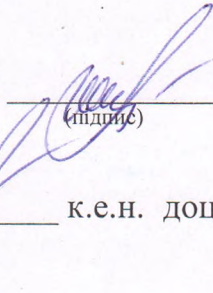
Протокол від 07 вересня 2023 № 1

Завідувач кафедри к.е.н. доц. Лілія БОДЕНЧУК

(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми 073 «Менеджмент»

07.09.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

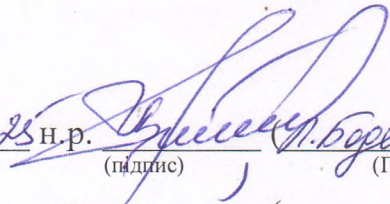
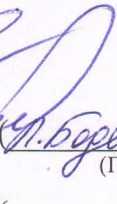
(підпис)

Силабус перевірено к.е.н. доц. Ліганенко І.В.

(підпис)

07.09.2023 р.

Пролонговано:

на 20 24 / 20 25 н.р. (підпис), (ІПБ), « 30 » 08 20 24 р., протокол № 08-01

(підпис)

(ІПБ)

на 20 ___ / 20 ___ н.р. (_____) (ІПБ), « ___ » ___ 20 ___ р., протокол № ___

(підпис)

(ІПБ)

Загальні відомості

Назва дисципліни	Теорія і організація управління
Викладач (-і)	Ліганенко Ірина Віталіївна
Портфоліо викладача (-ів)	http://izmail.maup.com.ua/
Контактний тел.	+38(050)234 87 11
E-mail:	ir-vit-lig@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua/
Консультації	Консультації з 14.00-17.00 Згідно графіку

1. Анотація

«Теорія і організація управління» є тією дисципліною, яка знайомить майбутнього фахівця з загальними поняттями і принципами функціонування організації, різними параметрами проектування організаційних структур, підходами до оцінки організаційної ефективності, різноманітними взаємозв'язками як між різними структурними ланками, так і у взаємодії з зовнішнім середовищем організації.

Предметом курсу «Теорія і організація управління» є особливості функціонування організацій у їхньому взаємозв'язку із зовнішнім середовищем та сукупність управлінських відносин у підсистемах організації.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Теорія і організація управління» є формування у студентів цілісного уявлення про закономірності розвитку і функціонування підприємства з урахуванням сучасних умов господарювання.

Зазначена мета конкретизується в основних **завданнях**:

- забезпечення студентів знаннями про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, про регулювання процесів, які в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем;
- вивчення основних організаційних теорій; вивчення теоретико-методологічних засад створення й функціонування організацій;
- засвоєння основних методичних підходів аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій;

— набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів; набуття навичок створення іміджу й культури організацій..

Місце дисципліни в структурі ОПП.

ОК23 Теорія і організація управління відноситься до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки.

Успішне освоєння дисципліни передбачає наявність у студентів знань і компетенцій в обсязі бакалаврату, базується на знанні таких дисциплін як «Вступ до спеціальності менеджмент», «Історія менеджменту» і «Філософія» і забезпечує вивчення таких дисциплін як «Менеджмент», «основи управління бізнесом» «Основи підприємницької діяльності»

3. Формат курсу:

очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації економічних процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 16. Здатність виявляти і вирішувати проблеми, приймати і обґрунтовувати рішення
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	ФК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН – 3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН – 7 Виявляти навички організаційного проектування

5.Опис навчальної дисципліни:

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
<i>Теорія і організація управління</i>		
Курс	2	
Семестр	3	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Лекції	20	
Практичні та семінарські заняття	14	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	<i>Екзамен</i>	

6. Статус дисципліни:

Обовязковий компонент циклу професійної підготовки (шифр ОК23)

7. Пререквізити:

Освітні компоненти, які передують вивченню

- Філософія
- Вступ до спеціальності менеджмент
- Історія менеджменту

Освітні компоненти для яких є базовою

1. Менеджмент
2. Основи управління бізнесом
3. Основи підприємницької діяльності

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
2. Microsoft PowerPoint – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
3. Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

9. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП»).

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

10. Схема курсу:

Таблиця 4

№	Назва теми	кількість годин			
		всього	в тому числі		
			л	пр	с.р.
ЗМ 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ					
1	Предмет, методологія, завдання теорії організації	7	2	1	4
2	Загальна характеристика організації	7	2	1	4
3	Організація як система	9	2	1	6
4	Організація як процес	9	2	1	6
5	Організація як об'єкт управління	10	2	2	6
Разом по ЗМ 1		42	10	6	26
ЗМ 2. СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ					
6	Організаційне проектування	10	2	2	6
7	Структура організації як чинник забезпечення її ефективності	9	2	1	6
8	Організаційна культура	9	2	1	6
9	Інформаційно-аналітичні технології в організації	9	2	1	6
10	Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти	9	2	1	6
	МКР	2		2	
Разом по ЗМ 2		48	10	8	30
Разом за курсом		90	20	14	56

11. Система оцінювання навальних досягнень

Здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт:

Таблиця 5

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
1	2
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

1	2
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання СРС:

- змістовність – 3 бали
  - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів.**

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 10 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 10 балів

Максимальна кількість балів - 30 балів.

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Таблиця 6

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань студентів

Письмова контрольна робота (або тестування)	Критерії оцінювання	
	1	2
23-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання	
20-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань	

1	2
15-20	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
7-15	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі начального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни «Теорія і організація управління» в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Форма проведення екзамену, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), кількість балів, яку може одержати студент, вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою економіки та менеджменту.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання з програмного матеріалу навчальної дисципліни і набуття певних компетентностей в цілому:

- володіння теоретичними знаннями про теорію і практику управління;
- здатності системного творчого використання набутих знань;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань з організації управління;
- повнота, якість і точність виконання розрахунків тощо.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль (екзамен) здійснюється в комбінованій формі: письмовий - за екзаменаційними білетами або з використанням тестових форм та комп'ютерних технологій та співбесіда із студентом.

При оцінюванні результатів екзамену 100 балів розподіляються між кількістю питань та зазначаються в екзаменаційному білеті (варіанті тестів).

14. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (екзамену)

1. Адаптивні організаційні структури: програмно-цільова, матрична, мережна.
2. Альтернативні парадигми організаційного процесу
3. Взаємозв'язок факторів зовнішнього і внутрішнього середовища
4. Визначальні фактори культури організації
5. Внутрішнє середовище організації
6. Глобалізація міжнародного бізнесу: дочірня та асоційована компанія.
7. Гнучкість організації
8. Громадянська і корпоративна культури
9. Диференціація і інтеграція в організаційному проектуванні.
10. Економічний підхід в системі управління
11. Економічні фактори, функціональні та структурні ознаки гнучкості організацій.
12. Життєвий цикл організації
13. Закони організації
14. Закони розвитку організації
15. Закони функціонування організації
16. Змінні всередині організації
17. Зміст термінів «культура», «організаційна культура»
18. Зміст, методика розрахунку основних фінансових показників ефективності оцінювання проектів.
19. Зовнішнє середовище організації
20. Інтеграція підприємств: корпоративні організації, фінансово-промислові групи, транснаціональні компанії, міжнародні спільні підприємства.
21. Керівництво вищої управлінської ланки: сутність та обов'язки.
22. Класична організаційна теорія.
23. Концептуальні підходи до проектування організаційних форм управління
24. Концептуальні терміни організаційного проектування
25. Масштаби організації і бюрократія.
26. Методи дослідження
27. Методи дослідження внутрішнього середовища
28. Методи дослідження зовнішнього середовища
29. Методи проектування організаційних форм управління
30. Методи розрахунку основних коефіцієнтів ОФУ
31. Методи управління
32. Методологічні принципи проектування організаційних форм управління
33. Міжорганізаційні форми бізнесу: концерн, синдикат, конгломерат, консорціум та картель, їх види, трест.
34. Моделі організаційної культури
35. Модель внутрішніх змінних організації: місія, цілі, технологія, структура, завдання, люди, ресурси.
36. Об'єкт і предмет дослідження навчальної дисципліни «Теорія організацій»
37. Органістичні та механістичні організації.
38. Основні засади теорії синергетики

39. Основні положення синергетичної концепції самоорганізації
40. Особливості надходження, утворення і використання інформації на різних рівнях менеджменту.
41. Оцінка ефективності організаційних форм управління
42. Передінвестиційна, інвестиційна та експлуатаційні фази проектного циклу.
43. Показники оцінки ефективності ОФУ
44. Поняття життєвого циклу проекту.
45. Поняття, види та класифікація організацій.
46. Порівняльний аналіз організаційних форм інтеграції.
47. Порівняння проектів за допомогою різних критеріїв оцінювання.
48. Принципи організації
49. Принципи оцінки ефективності проектних рішень.
50. Принципи самоорганізації
51. Принципи управління
52. Проблеми вибору організаційної структури
53. Проблеми загальноорганізаційного зростання, оптимізації масштабів діяльності і управління життєвим циклом.
54. Проектування і формування організаційної структури в національних умовах: питання оптимізації.
55. Проектування оптимальної організаційної структури в умовах глобальної конкуренції
56. Процес адаптації до невизначеного навколишнього середовища.
57. Процес проектування організаційних форм управління
58. Процеси самоорганізації
59. Розвиток вертикальних інформаційних систем.
60. Розвиток горизонтальної координації і структурні альтернативи.
61. Роль та місце теорії організації в теорії та практиці менеджменту.
62. Складання положення про структурний підрозділ.
63. Сталість організації
64. Сутнісний зміст синергетики
65. Сутність і етапи організаційного проектування
66. Сутність та етапи розробки організаційної структури.
67. Сутність та особливості організаційно-правових форм господарювання.
68. Сутність терміну «організація»
69. Сучасна організаційна парадигма.
70. Теоретичні засади створення й розвитку організаційних форм управління
71. Теорія інститутів та інституційних змін.
72. Теорія організаційної поведінки.
73. Типи адміністративного апарату: консультативний, обслуговуючий, особистий.
74. Типологія організаційних культур
75. Утворення тимчасових структур в організації.
76. Фактори зовнішнього середовища опосередкованого впливу
77. Фактори зовнішнього середовища прямого впливу
78. Фактори культури організації
79. Формування документів, що визначають повноваження структурних підрозділів організації.

80. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей: кланова ієрархічна (бюрократична), ринкова і адхократична.

15. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література):

1. Білявська Ю.В., Микитенко Н.В. Теорія організації: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. унт, 2019. 424 с.
2. Бутко М.П. Теорія прийняття рішень: підручник / М.П. Бутко, І.М. Бутко, В.П. Машенко, М.І. Мурашко, Л.Д. Оліфіренко, Т.В. Пепа, Г.М. Самійленко. К.: ЦУЛ. 2018. 360 с.
3. Ващенко О.П. Теорія та практика побудови організаційних систем управління: навч. посіб.; Держ. ун-т телекомунікацій. Київ: ДУГ, 2017. 112 с
4. Довгань Л.Є., Ведута Л.Л., Шкробот М.В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с
5. Кожушко Л.Ф., Кузнецова Т.О. Менеджмент організацій: теорія та практика: навч. посіб.; Нац. ун-т вод. госп-вата природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 396 с.
6. Марченко О.М., Томаневич Л.М. Теорія організації: навч. посіб.; Львів, держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 359 с.
7. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене.
8. Тернопіль: "Крок", 2019. 368 с..
9. Петков В. П. Теорія та менеджмент організації : підручник. Л. : Новий світ-2000, 2015. 488с.
10. Терещенко Т.В. Теорія організації: навч. посіб.; Хмельниц. ун-т упр. та права. Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. та права, 2015. 335 с.
11. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: "Крок", 2019. 368 с.

12. Теорія організації [Текст] : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку

Інформаційні ресурси

1. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua
3. Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://sfs.gov.ua/>